

[Sonja Albrink]

ligheder, der er nødvendige, for naturligvis vil det koste arbejdspladser at lade varer fra lavtlønsområder i de tidligere socialistiske lande komme ind på vore markeder.

Politisk må vi satse mere på venskabsbyer, venskabsamter og venskabsforeninger. Demokratiske arbejde er nødvendigt. Dels vil det vise vor folkelige vilje til at støtte reformerne, dels er det for os ganske banale ting, disse befolkninger mangler for at få et demokrati til at fungere.

Valgsystem, partier og folkelige foreninger er jo ukendte i lande, der i årtier har været diktaturer. Denne folkeoplysende indsats må vi, der er erfarne på dette område, hjælpe til med. Det politiske signal, at en række af disse lande er velkomne i EU, bør gives, men realistisk vil et egentligt medlemskab af EU ikke ligge nært for de fleste. Dertil er deres økonomi for ringe. Når man spørger, hvilke lande der skal med i EU, må man slå fast, at det skal naturligvis de lande, der har klare europæiske interesser. Det betyder naturligvis de centraleuropæiske lande; det betyder nok også Ukraine og Hviderusland og de baltiske lande; men Rusland selv har store asiatiske interesser, og det har en række andre tidligere sovjetiske republikker også. Det er ikke et spørgsmål om de riges klub. Nej, det er en politisk vurdering af, hvilke lande der direkte er med i et europæisk fællesskab, der naturligvis må koncentrere sig om de lande, som har rent europæiske interesser.

Og hvad så med økonomien? Ja, i CD er vi ikke tilhængere af, at vor indsats over for den tredje verden svækkes af hjælpen til Øst. Vi mener bestemt, at den globale sociale konflikt er en sikkerhedsrisiko for os. Til gengæld vil vi godt bede om, at man overvejer, om en række af de miljømæssige investeringer, som vi foretager i Danmark, i virkeligheden er for dyre i forhold til effekten, mens de samme penge brugt i Øst ville have en meget større miljøeffekt, bl.a. i Østersøen.

Vi vil gerne opfordre til, at man vurderer miljø- og energiprogrammer her i landet for at se, om de kan målrettes mere mod Øst. Vi tror, at en omlægning her er en mulighed, som man bør overveje.

CD er helt enige i, at man skal evaluere de ting, man gør, og gøre ordningerne, herunder eksportkreditordningerne, mere smidige. Vi kan acceptere politiske problemer i et modta-

gerland, men vi kan ikke acceptere, at politiske problemer i et modtagerland forsinker os. Det er ulykkeligt, men uden for vor rækkevidde. Det er uacceptabelt, hvis projekter i Danmark skal forsinkes eller slet ikke blive til noget, fordi der går alt for lang tid med planlægning og igangsættelse. Her må man i højere grad indrette sig på erhvervslivets arbejdsmetoder end på systemets.

CD glæder sig over, at der er en bred støtte til indsatsen over for Østeuropa, og jeg vil godt endnu en gang understrege, at der intet alternativ er. Skal vi forhindre de europæiske folkevandringer, social uro, politiske katastrofer og miljømæssige sammenbrud, må vi påtage os den opgave. Vi gør det alene og i samarbejde med andre lande. Det er i virkeligheden den vigtigste udenrigspolitiske opgave netop i disse år. Det er nu, vi afgør, om vor del af verden skal udvikle sig i harmoni eller det skal ende i kaos.

Efter Første Verdenskrig undlod man i Europa at opbygge et land, der var brudt sammen. Det førte til Hitlers diktatur i Europa. Efter Anden Verdenskrig valgte man med USA's indsats at bygge økonomien hurtigt op. Det førte til et stabilt og demokratisk Vesteuropa. Vi skal naturligvis lære af disse erfaringer. Vi skal vælge den sidste model. Det er godt for landene selv, det er godt for Europa, og det er godt for Danmark. Hvad mere kan vi ønske os?

Jeg skal slutte med at sige, at CD kan stemme for den foreslåede dagsorden.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg vil gerne sige tak til ministeren for den fremlagte besvarelse af redegørelsen og i øvrigt bruge anledningen til også at takke ministeren for hendes samarbejdsvillighed.

Besvarelsen står vi naturligvis som regeringsparti bag, og jeg skal derfor ikke kommentere det. Det samme gælder dagsordenen, som vi er medforslagsstillere til, og som jo må siges at være temmelig udførlig og derfor heller ikke, synes jeg, kræver voldsomt uddybende tilføjelser, måske kun på et enkelt punkt.

Overskriften for debatten i dag kunne passende være: Vi kan lige så godt se det i øjnene! Vi kan lige så godt se i øjnene, at Berlinmuren er faldet, og at Vesten ikke skal bygge en ny mur op – heller ikke en usynlig, som i virkelig-